

Medzinárodný deň detí je sviatok detí, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách sveta. Medzinárodný deň detí sa zvyčajne oslavuje každoročne 1. júna. Na Slovensku sa tento deň slávi od roku 1952.

Myšlienka Medzinárodného dňa detí vznikla na Svetovej konferencii pre blaho detí (*World Conference for the Well-being of Children*) v Ženeve, v Švajčiarsku v roku 1925. Na tejto konferencii zástupcovia 54 krajín schválili deklaráciu, ktorá sa zaoberala chudobou, detskou prácou, vzdelaním a inými otázkami týkajúcimi sa detí na celom svete. Po konferencii viacero vlád zaviedlo v svojich krajinách takýto deň, s cieľom urobiť deťom radosť a zároveň poukázať na problémy týkajúce sa detí vo svete. Nie je úplne jasné, prečo práve 1. jún bol vybraný ako MDD. Avšak tento dátum je na svete najobľúbenejší, oslavuje sa vo viac ako 21 krajinách.

Prvý jún sa uchytil obzvlášť v komunistických krajinách, kvôli čomu vznikla mylná domnienka, že MDD bol komunistický vynález. Avšak Deň detí sa napríklad v USA oslavoval prvýkrát už v roku 1925, a to v San Franciscu.

Čo nové na hrade? (Gemerské Echo, 12.2.2020, s.6)

Fundovanú odpoveď na uvedenú otázku nachádzame v informácii starostu obce Ing. Romana Goldschmidta o prácach na hrade (TASR). V uplynulom roku na Muránskom hrade bol v centre pozornosti Hlavný palác a dva ďalšie objekty: Dom veliteľa a Koháryho palác. Na Hlavnom paláci bola spadnutá klenba. Jedna strana je zastabilizovaná a bol vytiahnutý múr. Na Dome veliteľa prebiehali prípravné práce, v budúcnosti je plánované zastrešenie stavby. Zastabilizovanie celého muriva závisí od získaných finančných zdrojov. Menšie zásahy boli aj na Koháryho paláci. Niektoré stavebné časti boli v deštruktívnom stave a hrozilo im zrútenie.

- RS -

2. Koháryho palác
Doplnenie muriva a plošné prešpárovanie vnútornej južnej steny Koháryho paláca

HRAD MURÁŇ – PREHĽAD VYKONANÝCH PRÁČ V ROKU 2019, V RÁMCI PROJEKTU MK SR, PODPROGRAM 1.4.: „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva“

Obec Muráň sa do programu zapojila po siedmykrát na základe pridelených dotácií MK SR v spolupráci s ÚPSVaR v Revúcej. Po dobu siedmich mesiacov (od 15.mája do 15.novembra) tak zamestnala 10 pracovníkov, z toho šiestich ako pomocné sily. Štyroch ako odborných pracovníkov a zároveň murárov. Túto sezónu sa práce sústredili na ukončenie konzervácie prejazdovej prístavby hlavného paláca, ďalej doplnenie obvodového muriva veliteľského domu a pokračovanie prác na Koháryho paláci. S tým priamo súvisí aj technická podpora a údržba hradného areálu, ktorá bola vzhľadom na zložitý terén a rozlohu (cca 3,5 ha) značne komplikovaná.

3. Dom veliteľa
V tejto sezóne sa realizovalo doplnenie bočnej (južnej), a zadnej (západnej) fasády, ako príprava na plánované zastrešenie stavby. Konkrétne sa jedná o domurovanie a konzerváciu až po úroveň pomúrnic.

1. Prejazdová prístavba hlavného paláca

Na strane západnej bol doplnený základný vstup z exteriéru na prvé poschodie (vonkajším dreveným schodiskom na vysunutých konzolách).

Úsek prepojenia prejazdu hlavného paláca, s mohutným nárožím a zaslepeným oknom staršej stavebnej fázy

Prebehlo doplnenie vretenového schodiska, respektíve jeho odtlačkov.

Konzervácia styku dvoch starších stavebných fáz paláca sprej prejazdovej prístavby.

STAVANIE MÁJA 2020

V noci zo soboty na turičnú nedeľu dávajú mládenci svojim vyvoleným na dom alebo do plotu ozdobné stromčeky, bohato vyzdobené farebnými mašľami. Máje sa stavajú pred domy, kde majú dievku na vydaj, ale tiež jeden centrálny do centra obce.

Tieto sviatky poznáme tiež pod názvom Sväto-

dušné sviatky, Ducha alebo aj Rusadlá. Pohyblivý kresťanský sviatok, slávený sedem týždňov po Veľkej noci. V niektorých oblastiach Slovenska sa máje stavajú na začiatku mesiaca máj. Päťdesiaty deň po veľkonočnej nedeľi je nedeľa Turična. V kresťanskom ponímaní sa tieto sviatky pripomínajú ako Zoslanie Ducha Svätého, pri ktorých sa

končí veľkonočné obdobie. Duch Svätý svojim príchodom na apoštolov a učeníkov zoslal svetlo posvätenia krstom a tak ich zbavil hriechov.

Dezinfikovanie verejných priestranstiev

V obci Muráň sa počas mimoriadnej situácie vykonáva preventívna dezinfekcia miest, kde sa sústreďuje viac osôb. Dezinfekciu vykonávajú členovia DHZ MURÁŇ.

Komunitné centrum Muráň

OTVÁRACIE HODINY

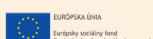
platné od 01. 05. 2020

Pondelok až Piatok

administratíva	8:00 - 9:00
poradenstvo pre klientov/ skupinové aktivity	9:00 - 12:00
obedňajšia prestávka	12:00 - 12:30
poradenstvo pre klientov/ skupinové aktivity	12:30 - 15:30
administratíva	15:30 - 16:00

Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Operačný program ĽUDSKÉ ZDROJE

realizuje národný projekt

**Budovanie odborných kapacít
na komunitnej úrovni**

Trvanie projektu: september 2019 – december 2022

Kód projektu: ITMS2014+ 312041Y403

"Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu
a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje."

www.esf.gov.sk www.employment.gov.sk www.ia.gov.sk

KLUB FOTOPUBLICISTOV SLOVENSKEHO SYNDIKÁTU NOVINÁROV
ŠTÁTNÁ VEDECKÁ KNIŽNICA BANSKÁ BYSTRICA

Najkrajší kalendár Slovenska 2020

porota súťaže udeľuje kalendár

Obec Muráň
4 ročné obdobia

2. miesto

v kategórii
Nástenné viaclistové
Obce

ktorý prihlásil
Obec Muráň

predseda poroty
Banská Bystrica, apríl 2020

Zberný dvor Muráň

OTVÁRACIE HODINY platné od 01. 06. 2020

Pondelok – piatok 7:00 – 17:00 - Sobota 8:00 – 13:00

Certifikát

za rok 2018

Množstvom triedeného zberu komunálneho odpadu v objeme

42 541 kg

prispelo mesto/obec

Muráň

ICO: 00328537

k celkovej úspore emisií skleníkových plynov systémom zberu, zhodnocovania
a recyklácie odpadov z obalov organizácie zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK

59 263 667 kg CO₂

v Bratislave 28. 2. 2019

Mgr. Hana Nováková MBA
generálna riaditeľka ENVI - PAK, a.s.

Metodika, na základe ktorej bol uskutočnený výpočet úspory skleníkových plynov, bola vyvinutá spoločnosťou BIO by Detlitz
pre 25 európskych organizácií zodpovednosti výrobcov. Uvedený výsledok zodpovedá celkovej úspore dosiahnutej vďaka systému
zberu, zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov organizácie zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK v roku 2018.

Certifikát

za rok 2019

Množstvom triedeného zberu komunálneho odpadu v objeme

41 710 kg

prispelo mesto/obec

Muráň

ICO: 00328537

k celkovej úspore emisií skleníkových plynov systémom zberu, zhodnocovania
a recyklácie odpadov z obalov organizácie zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK

69 036 000 kg CO₂

v Bratislave 29. 2. 2020

Mgr. Hana Nováková, LL.M., MBA
generálna riaditeľka ENVI - PAK, a.s.

Metodika, na základe ktorej bol uskutočnený výpočet úspory skleníkových plynov, bola vyvinutá spoločnosťou BIO by Detlitz
pre 25 európskych organizácií zodpovednosti výrobcov. Uvedený výsledok zodpovedá celkovej úspore dosiahnutej vďaka systému
zberu, zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov organizácie zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK v roku 2018.

Detúrence z Majera

Spomienky na želanie pani Boženky k MDD

V Muráni kedysi hrdý a tajuplný Majer i vedľajší malebný Pastovník a najmä prilahá k nim rozprávková horička Pajta boli vysnívaným rajom všetkých nás – vtedy ešte maličkých. Asi pred 70 rokmi v časti Majer žili prevažne malé rodiny (okolo 25-30 rokov) s jedným – dvoma deťmi a viacerí si vtedy začali budovať nové domy. Od starkých, teda zo svojho detského sveta na vyšnom konci som odchádzala nerada. Už v čase mojich 3-4 rokov sa tam objavili prvé kamarátky a kamaráti. Na ulici do Hrdzavého sme sa radi hrávali s VIERKOU SPIŠÁKOVOU. Všetci maličkí sme úprimne žiaľili za jej ockom, ktorý ju navždy opustil ako štvorročnú a on mal iba 31 rokov. Vierka s mladou mamičkou však nezostala sama, neskôr k nim pribudol druhý ocko a súrodenci Beatka a Janko (od Vrabcov).

Na Majeri ešte vtedy nebolo veľa detí, ale zato v každej rodine. My sme bývali na jeho „vršku“ už v modernejšom dome. Podobne aj naši najbližší susedia na tomto kopci Goldschmidtovci, avšak ich chlapci Viktor a Ferko už boli školáci. Keď nás rodičia zobrali na vláčik, s úžasom sme sledovali ich otca – prednostu stanice a kartónové cestovné lístky sme si doma chránili ako vzácnu hračku.

SKLENÁRIKOVCI mali na Majeri ešte len kučeravého Mariana a ešte „troch zhavranelých bratov“ – ako sme volali ich husi, gunárov, ktorí nás stále prenasledovali. FRANDELOVCI mali iba Vierku – dievčatko ako z rozprávky „Zlatovláska“. HAJDÚKOVCI mali iba mňa „Šípovú Ruženku“ – neustále stráženú v dome obkolesenou maminými ružami. MIKLÓŠOVCI, ktorí sa z Muráňa časom vytratil, mali tmavovlasú Táničku – roztomilú malú slečnu

ako z rozprávky „Perníková chalúpka“. Ona už vtedy mala aj malého bračeka a mamičku Kláriku... Viaceré mamy na Majeri sa volali Margitky, jedna bola Borka... Žili tam aj NOHAVIČKOVCI – starkí už veľkej školáčky Magdušky GOLDSCHMIDTOVEJ z Jelšavy (sestra Janka a Dežka). Na Pajte nás učila presádzať skalné ruže. Raz sme sa aj stratili, hľadali sme ďalšie priesady a našli nás v priestore, kde počas vojny postrieľali vojakov. Na Pajte kozičky, ovečky vypásali trávu a my sme bosí pobehovali za psíkom – rozprávkovým vlkom, lebo plašil kozliatka bez mamičky. Ukrývali sme sa za ihličnaté stromy, kamenné horičky pred „Martinkom Klingáčikom“, ktorým vždy chcela byť mimoriadne čiperná malá Dáša GRANTNEROVÁ. Nevieť odkiaľ jej rodičia prišli (ani kam potom odišli). Mamička jej stá-

le čítala rozprávky a ona nám ich vždy vyrozprávala a hneď nám aj prideľovala úlohy. Raz si vybrala za hlavnú hrdinku maličkú Boženku, ktorá sa neraz za nami vytratila z domčeka starkej BERČÍKOVEJ. Stál na rozhraní Majera a Pastovníka, ktorý sa tiež stal zárukou našej predškolskej slobody. Radi sme zbehli z Majera po strmom chodníku dolu k vodičke, často aj s vedierkami, lebo vodovod sme ešte nemali. Pri rybníčku mala Boženka hlavné slovo. Ako rozprávková „zlatá rybka“ tlmočila rybičkám v Pastovníku naše želania. Aj túto rozkošnú spomienku si želala Boženka – teraz pani BELKOVÁ (1951), lebo tieto najstaršie časti obce Muráň aj jej prirástli k srdcu. Všetky tie nádherné zážitky z detstva, mentalita tamajších obyvateľov i domčeky vsadené do svahu kopca. Keď zvon oznamoval poludnie a mamy i starké nás zvolávali na obed... Ale potom, hybaj zase na Pajtu!

V Pastovníku pod kopcom Majera nebolo malých detí. Tam sa už mladí ženili a vydávali. O svadbách sme my – deti často vedeli skôr ako naši rodičia. Už ako školáčka som mame oznamovala, že Vladko BAHENÍK si berie Magdušku SKLENÁRIKOVÚ. Aj oni sa potom vytratil z Pastovníka do nového domu na Spišskom – tak ako neskôr ich priezvisko z Muráňa, lebo mali dve dcéry Marienku a Magdušku a tie sa vydali... Boli to starí rodičia p. JANKY SPIŠÁKOVEJ.

Teraz by mal zazvoniť zvonec! Všetci sme sa odsťahovali do nových domov, v ktorých sa narodili ďalšie deti a život nepretržite písal nové neopakovateľné príbehy.

– RS –

Strážca našej dôstojnosti a cti

Svätého Jána Nepomuckého, ktorý žil v 2. pol. 14. storočia, si podľa Katolíckeho kalendára 2020 pripomínáme 16. mája. Pochádzal zo západných Čiech – mestečka Pomuk (Nepomuk). Stručne z histórie (podľa Každý deň so svätými, Trnava 2006, s 146): Ján nevyzradil to, čo chcel vedieť kráľ a ten ho dal mučiť. Potom ho na Karlovom moste v Prahe hodili do Vltavy. Je považovaný za obeť spovedného tajomstva, bol spovedníkom manželky kráľa Václava.

nie len v Čechách, ale aj na Slovensku sa tento kňaz a mučeník teší veľkej úcte. V obci Muráň jeho socha (reštaurovaná z podnetu starostu obce Ing. R. Goldschmidta, s podporou poslancov a i.) sa od roku 2015 opäť nachádza na podstavci v upravenom priestore hneď vedľa múzea (pôvodnej fary) a neďaleko rímskokatolíckeho kostola sv. Juraja. Stojí vlastne na rázcestí, ako to bývalo v minulosti zvykom v blízkosti križovatky: Muráň-Revúca-Tisovec-Červená Skala.

Sv. Ján Nepomucký v prvom rade vnímame ako patróna kňazov a spovedníkov, ako symbol mlčanlivosti spoľahlivosti a odvahy, ale je aj strážcom ľudskej dôstojnosti a cti. Môžeme ho však poprosiť o bezpečné putovanie a hlavne o šťastný návrat domov. Ako patrón vody stráži aj našu obec, naše domovy.

– RS –

GEMER

OOCR Gemer

Oblasťná organizácia cestovného ruchu GEMER v rámci zmluvy o spolupráci poskytla Obci Muráň príspevok na realizáciu rozvojového zámeru „*Bezpečné parkovanie pod hradom Muráň s prístupovým chodníkom k náučnej lokalite Biele vody*“ vo výške 9 898,00 €.

Deň učiteľov – 28. marca

Učiteľ je spása naša,
vždy pri nás aj ťarchu znáša.
Učiteľ Ťa pochváli, ale
pri neúspechu sa mrzuto
zatvári.

Učiteľ je niekto, kto nás má
vždy viesť,
skláňať sa nad lavicou, aj
ťaháky zniesť.

Učiteľ nás vždy chápe,
pomôže vždy a rád,
radí žiakom múdre veci ako
kamarát.

Dnes skláňame poctu
učiteľom, lebo naše
vzdelanie je ich cieľom!

Milan Rúfus

Modlitba za Slovensko

Viem jedno hniezdo.

Rád ho mám.

V ňom ako v Božej sieti
je mnoho otcov, mnoho mám
a mnoho, mnoho detí.

To hniezdo uvil Stvoriteľ.

A sám aj určil: komu,
koho tam pozve prebývať
do človečieho domu,
kto si bude smieť odomknúť
i zamknúť jeho bránu,
kto pluhom krájať ako chlieb
zem, Bohom darovanú.

Viem jedno hniezdo,
rád ho mám.

Hreje ma dňom i nocou,
vystlané mäkkou vravou mám
a mozoľami otcov.

Môj dobrý Bože, zhliaďni naň.

Stráž nám ho neustále.

Ach, aspoň Ty ho, Veľký,
chráň,

keď si ho stvoril malé.

MODLITBA ZA RODIČOV

(Milan Rúfus)

Pane, ktorý si na nebi,
zachovaj všetkým deťom
mamy.

Nech ako cesto na chlebík
im rastú v teple pod rukami.

Deň matiek

Podaruj deťom otecka
na každý deň,
nie iba na včera.

Bez otecka je ovečka
zatúlaná a bez pastiera.

Zachovaj nám ich obidvoch,
veď dve ruky od Teba máme.
Dve rúčky deťom stvoril Boh:
pre ocka jednu,
druhú mame.

Vyberte sa preskúmať okolie na nových elektrobicykloch!

V našej obci máte teraz možnosť zapožičať si elektrobicykle značky Cube a KTM. Sú nové, netradičné a ako stvorené na preskúmania krás okolia. Výhodou zapožičania našich bicyklov je, že si nemusíte dovážať autom vlastné bicykle a zapožičiame vám k nim všetko, čo potrebujete. Výška zálohy je 150 €, cena za štyri hodiny je 30 € a cena za osem hodín je 50€.

Bicykle je možné zaobstarať prostredníctvom internetovej rezervácie zaslanej na e-mailovú adresu obec@muran.sk, telefonicky na telefónnom čísle 0905 527 420, alebo osobne na prevádzke objektu Muráň 321, 049 01 Muráň.

Aktívna kresťanská mládež MINIFUTBALOVÝ TURNAJ

Už sa budem asi opakovať, keď uvediem, že pred viac ako 25 rokmi našu mládež viedol k pravidelnému športovaniu aj mladý muránsky kňaz p. VILIAM LITAVEC. Využíval každú príležitosť, aby nás zapojil do rôznych súťaží aj mimo našej obce. Tak napr. v roku 1993 sme si boli zmerať sily v minifutbale v JALKOVCIACH na východnom Slovensku a spolu s nami aj mužstvá z Revúcej a Revúčky. stredné školy (príp. ZŠ), ktoré sme navštevovali, nám vyšli v ústrety, lebo sme odcestovali na dva dni. Trénoval nás uvedený pán farár, ale vtedy ho ako vedúceho zájazdu nahradili dvaja Muráňčania – vodiči autobusu – páni MIROSLAV (1957) a ĽUBOMÍR (1971) KRŠTIEŇOVCI. Boli kamarátski, ústretoví, k svojmu povereniu pristupovali zodpovedne a najmä pán Miroslav nešetril humorom. My všetci, prevažne ešte neploletí sme ich bez výhrad rešpektovali a športový výlet sme si dokonale užívali.

V JAKLOVCIACH bolo spolu 14 mužstiev, rozdelených do troch skupín: A, B, C. Dve skupiny boli päťčlenné a jedna štvorčlenná. Z Muráňa sme prišli deväti: 5 hráčov 1 brankár a 3 náhradníci. Naše minifutbalové mužstvo pred 27 rokmi: BRANISLAV GOLDSCHMIDT (brankár) DUŠAN LABOŠ, JÁN SVOREŇ, ŠTEFAN KORIM, MATÚŠ BEŇO, MARTIN BEŇO, PAVOL BEŇO, TOMÁŠ BÁBELA a PETER REGENDA.

Mgr. Ján Svoreň

Aj muránske langoše sú „mňam“!

V muránskych novinách (1/2020) nám p. Koterbová narobila chute gemerskými resp. muránskymi guľkami. S mamou si na nich pochutnávali v penzióne Lykovec (smerom na Tisovec), ktorý skvele funguje pod taktovkou rodiny Laurenčíkovej (súrodenci Magduška, František, Marienka). Aj neter Zitka Končeková má svoj podiel na jeho prosperite (prirodzene ako všetci v ňom zamestnávajúci), okrem toho, že má „pod palcom“ predajňu potravín Levenda (druhá s rovnako zaužívaným názvom v Muráni je na námestí). Zitkin brat Janko Hrbál, známi v oblasti autoopráv, si už tiež získal naše uznanie aj svojimi originálnymi (s vlastnou receptúrou) langošmi – podčiarkujem „muránskymi“ (uvedené v ich názve). Vychýrený majster v ich formovaní priamo pred našimi očami! Všade, kde sa „langošová“ dvojica z Muráňa objaví, stoja rady labužníkov. Pochúťka je to prevažne sviatočná – predvianočná, keď pri rozsvietenom stromčeku vítame Mikuláša..., ale ochotne by sme postáli na Janíkove rýdzo muránske langoše aj inokedy.

Chlieb náš každodenný

Milan Rúfus

Chlieb krájať...

To nie je len tak.

Chlieb neprileť ako vták,

jak cudzí holub do dvora.

Na chlebič musíš poorať.

A hodný svojho chleba žiľ.

Chlebič si treba zaslúžiť.

Pluh točíť ako ťažký vlak.

Chlieb krájať

to nie je len tak.

Poznáš raz, čo to znamená.

Môj milý, chlieb je odmena.

Preto sa modlíš

a ja tiež:

- chlieb každodenný

daj nám dnes.

NOVÉ
UMELECKÉ
DIELO ZA
MURÁŇOM
ORIENTAČNÁ
TABUĽA

autor: J. Kmeť
foto: M. Detko

SPOMIENKA JOZEF BEŇO

(1930 – 2019)

K nedožitým 90. narodeninám akademického maliara

Muránsky rodák akademický maliar Jozef Beňo žil v Bratislave viac ako 65 rokov, keď pripočítame aj obdobie jeho vysokoškolských štúdií. Absolvoval vysokú školu výtvarných umení – krajinárske maliarstvo a ešte tzv. čestný rok na maliarskom oddelení. Počas manželstva sa mu narodil syn Matúš.

V našej obci na rázcestí Muráň – Revúca – Muránska Lehota (stará cesta smerom na Príslop a Fabriku) odjakživa stál kríž a vedľa cesty do Lehoty gazdovské domy – na konci rozsiahleho obdobia s hospodárskymi budovami rodiny Beňovcov s prírmenom od Gajdállov. Tam sa narodilo viac synov (Jožo, Milan, Belo, Vlado, Ferko, Juraj) a jediná dcéra Mária. Pán Jozef Beňo prišiel na svet na jar, 4. júna 1930. V spomienkovej publikácii (155. výročie) Gymnázia M. Kukučína v Revúcej nachádzame aj jeho meno medzi absolventami v r. 1950 (z Muráňa napr. aj František Hrbáľ, Juraj Rybár, Matilda Sklenáriková). Talent na vlastný výtvarný prejav i svojský názor na záblesky reality sa u neho prejavovali už od útleho detstva a ako naznačujú pamätníci obce Muráň, ani rodičia – nábožensky založení roľníci synovi Jožkovi nebránili v rozlete. Po maturite odišiel do Bratislavy, ale zostal verný rodnému kraju. Po skončení vysokej školy sa vrátil do Muráňa (1957), kde mu ponúkli prácu, a tak viac ako 60 rokov zdobia stenu javiska kultúrneho domu (stavaného v rokoch 1952 – 1957) jeho dve maľby zachytávajúce Hrdzavú dolinu s prilhlým chotárom a v popredí v ľudových odevoch zabávajúca sa mladá. V roku 2001 mu bola udelená Cena starostu obce Muráň za monumentálnu tvorbu, maľbu a knižnú ilustráciu.

V roku 1959 sa rozhodol pre život v Bratislave a ako nádejný výtvarný umelec patrilo do skupiny Mikuláša Galandu. Ako náš zdroj (INTERNET) uvádza, prvú úspešnú výstavu mal náš talentovaný rodák v roku 1962 na Malej scéne, no od roku 1967 už ako člen výtvarnej skupiny Kontinuity sa zúčastnil všetkých jej výstav. Realizoval sa (okrem Muráňa) aj ďalšími nástennými maľbami, mozaikami a výtvarnými riešeniami v oblasti architektúry (Učilište spojov Bratislava – Krasňany, Dom rekreácie Bratislava). Svoje diela predstavil viackrát v Bratislave, Prahe, na Trenčianskom hrade, v galérii v Lučenci, v Banskej Bystrici a v našom okrese r. 1975 v Muráni a r. 1976 na Gymnáziu M. Kukučína v Revúcej (samostatné výstavy). Výtvarné práce akademického maliara Jozefa Beňa sú zastúpené v zbierkach galérií: v Slovenskej národnej v Bratislave i mesta Bratislavy, M. A. Bazovského v Trenčíne, Nitrianskej galérii, Turčianskej v Martine, Východoslovenskej galérii a Stredoslovenskej v Banskej Bystrici, no i v mnohých súkromných zberateľov. Prehľad jeho diel naznačuje, že sa zamerával na olejomalby, ale bohato využíva aj temperu a kombinovanú techniku. Vyše sto názvov jeho diel (zdroj WIKIPÉDIA) nás vedie k sumarizácii najobľúbenejších tém prevažne z prírodného prostredia. Hold vzdáva rodnému kraju, Muránskej planine, nachádzame tu obrazy všetkých ročných období v rôznych podobách, striedajú sa u neho námety kontrastné ako noc a deň, strach i víťazstvo, svitanie nad mestom i usínajúce chalupy. Autor nachádza inšpiráciu aj v Tatrách, na Trenčianskom hrade, v uliciach Ružomberka, na sídliskách, bratislavských uličkách, či na lúkach, v tieni stromov, v tichu mesta i v čase letných búrok. Siahlo aj po historických témach, no nadovšetko blízky mu bol rodný Muráň. Z mnohých názvov v prehľade aspoň pár výstižnejších: Muránska planina (1960), Návrat do rodného kraja (1989), Rozľúčka s krajom – Impresia (1989) atď.

Pán Jozef Beňo rád nadväzoval kontakt s ľuďmi s tzv. „jeho krvnou skupinou“ – teda blízkymi jeho umeleckej duši. V Muránskych novinách (2011, č. 4, s. 4) nám predstavil svetoznámeho maliara, tiež rodáka z Muráňa, Ladislava Veréba – Danielika z Muráňa (1927 – 1992). Stretnutie nám sprostredkovala jeho najmladšia švagriná Marienka Beňová, ktorá nám ponúkla do pozornosti bohatú korešpondenciu Veréba s Beňovcami. V našej obci nie je žiadnym tajomstvom, že aj najmladší brat Juraj získal výtvarný talent, ktorý sa však u neho rozvíjal len ako koníček. Maliar Beňo sa hlásil nielen k priateľstvu s p. Verébom, ale s obľubou konfrontoval svoje názory na výtvarné umenie aj s mladšími, očividne v oblasti krajinárskej maľby rovnako zanietenými kolegami. O Beňovej umeleckej inšpirácii nachádzame príspevok Mgr. Miroslava Sklenárika (1961) aj v našej obecnej tlači (MN, 2008, č. 3, s. 3), ktorý uviedol, že pre neho bolo „inšpirujúcim tajomstvom“, ako maľoval Jozef Beňo. Chvilu vzácného rozhovoru zažil s ním na svadbe (1986) jeho netere Slávky Beňovej s Jankom Urvom. Beňo mu priblížil, ako maľoval zobudzajúcu sa Bratislavu. „No úžasné! Tesne pred svitaním zvláštna atmosféra. Strechy budov, ktoré namaľoval, boli červené, no zblízka zelené. Možno je tu aj isté ponaučenie – nie je všetko také, ako sa na prvý pohľad javí! „Temperament, nesmierny talent!“ – skonštatoval výtvarník Mgr. Sklenárik a v zásobe má dodnes mnohé zaujímavosti zo života už zosnulého 89 ročného úspešného maliara z Muráňa, ktorý zomrel 23. decembra 2019 v Bratislave. Urna s jeho pozostatkami sa od apríla 2020 nachádza na pietnom mieste muránskeho cintorína. ČEŠŤ JEHO PAMIATKE! Akademický maliar Jozef Beňo okrem Ceny starostu obce Muráň získal aj ďalšie ocenenia: v roku 2010 – Ocenenia identifikačného kódu Slovenska IKS IV. 2010 – 1. Beňo Jozef – výtvarník a Medzinárodná cena umenia San Crispino (IT) – Osobitná cena poroty.

Mgr. Ružena Svorenová

*Odišla si tiško, ako odchádza deň
a v našich srdciach zostáva spomienka len.
Milovali sme Ťa, Ty si milovala nás,
Tú lásku v našich srdciach nezničí ani čas.*

Po ťažkej chorobe nás navždy opustila
naša milovaná manželka,
matka, starká, sestra, krstná mama, príbuzná a známa

VIERKA KARABOVÁ

rodená Spišáková

Zomrela 10. mája 2020
vo veku 73 rokov

Spi svoj večný sen v pokoji
v lone krásnej muránskej prírody.

hlboko zarmútená pozostalá rodina

OPUSTILI NÁS

*Osud je občas veľmi krutý,
nevráti čo raz vzal...
Zostanú iba spomienky a
v srdci veľký žiaľ...*

Mária Sojáková

Margita Dodáková

Viera Karabová

Narodili sa

*Nesmelým bozkom začína
rozprávka, končí sa úsmevom
malého dieťatka. To nie
je rozprávka, to je už život
sám, nech veľa šťastia
prinesie i Vám.*

Lukáš Miškovič

OSLÁVENCI

*Nech kvitne úsmev, žiari oči jas, nech zdravie z tela sa
nestráca, kým bije srdce spoznaj žitia krás, to tajomstvo,
čo jediné sa vypláca.*

50 rokov

Jarmila Kochjárová
Roman Homola
Ján Gilk
Helena Bartošová
Jozef Kmeť

55 rokov

Katarína Jušíšková
Viktor Bettler
Dana Hrbáľová
František Héger

60 rokov

Viera Vrabcová
Juraj Bábeľa
Katarína Urdová
Zuzana Mušuková
Dezider Dorka
Ladislav Brúsik

65 rokov

Margita Cvernová
Janka Krstieňová
Pavel Spišák

Lubica Frandelová

70 rokov

František Dulák
Darina Korimová
Milan Ivanik
Miroslav Vrbjar

75 rokov

Mária Tkáčiková
Milan Laboš

85 rokov

Oľga Kiňová

90 rokov

Gabriela Palušová
Ibolya Chlebovičová
Vilma Frandelová

93 rokov

Margita Sklenáriková

98 rokov

Anna Kotzmannová

Máte pre nás tip na reportáž, námet na článok? Neváhajte a dajte nám vedieť! Osobne, písomne, alebo emailom: obec@muran.sk. Uzávierka pre prispievateľov do novín č. 4/2020 je 20. august 2020. Tešíme sa na spoluprácu.

**Neprešlo
jazykovou úpravou**